

erhverver Adkomst til en Handelsnæring efter tre Aars Forløb fra den Tid, da der af Kongen er anordnet en frivillig Svendeprobe for bemeldte Fag, uden at han forinden har aflagt saadan Prøve" ikke maa have Lærlinge. Jeg veed nu, at Kongen skal anordne denne Svendeprobe, ifølge hvilken Nogle herefter skulle kunne blive Kjøbmænd med Ret til at antage Lærlinge — det faar i sine Følger den samme Virkning; Kjøbmandsnæringen er herefter ikke længere fri — men maa jeg spørge det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds: Hvem skal bestemme, hvori denne Prøve skal bestaa? Det er vel ogsaa Kongen? Skulde de have gaaet i Grüners Handelsakademi eller i Svenss Langtjærs — ja, det er jo sandt, han er død — eller hvilke andre Akademier skulle de have gennemgaaet. Og det er nu ikke nok dermed. Vi vide gennem Erfaring, hvad der forstaas ved Haandværksprøver; thi skøndt det nu er saa længe siden, at de eksisterede, er der dog Læremestre fra den Tid, som have bedømt baade de tidligere Svende- og Mesterprøver, og som siden ogsaa have været med dertil ved de frivillige; men disse Handelskommisprøver have ikke været almindelige. Hvorledes skulle de indrettes? Skulle de bestaa i, at der afveies Kaffe og Sukker, og at der ses efter, hvor hurtigt det kan gøres? Eller skal det være Varekundskab, det kommer an paa? Skulde de Paagjældende kjende saa og saa mange Arter af Kaffe? Vil man sætte det op, vil maaste ikke en Eneste kunne gjøre det. Jeg husker, at for 17 Aar siden havde vi i et Udvalg 15 Prøver af Kaffe, og en stærk Kjender af denne Vare mente, det var en let Sag at gennemgaa dem. De vare mærkede allefammen, men alle Handelskyndige løb sur i dem. Det bliver en vanskelig Sag. Er det nu Varekundskab eller er det den manuelle Færdighed, det skal komme an paa? Det er Noget, der skal opstilles, og det skal rimeligvis altsammen, efter hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds mener, overlades til Kongen at fastsætte disse Svendeprover for Kjøbmænd med Henhyn til theoretiske og andre Kundskaber. Rimeligvis skulle de Paagjældende vel ogsaa have Attest for, at de ikke ere farveblinde o. s. v. Der kunde være mange Ting at se hen til. De, der ikke herefter, naar 3 Aar ere gaaede, tage denne Handelsprøve, maa slet ikke herefter faae en Dreng i Lære! Der siges, at de maa tage ham som Medhjælper; men man kan ikke være sikker paa, naar denne Medhjælper betynder, at Bedkommende ikke blot løber i Byen med Pakter, men ogsaa veier dem, at man saa

ikke gaar hen og fortolker Loven saaledes, at man siger: Det er en Lærebærg, han skal have Kontrakt, og Du maa ikke have ham. Gud naade den Høker paa Landet, der efter 3 Aars Forløb vil vove, hvis han ikke inden den Tid har erhvervet den kongelige Handelskommisprøve, at tage en Dreng i Lære, naar disse Bestemmelser komme ind i denne Lov. Disse to Bestemmelser fra den ærede Minister og det ærede Mindretal, som i en væsentlig Grad ville fornykke Næringsfrihedsprincipet, dem vil man i denne Eftermiddag, Lørdag Aften, hvor den halve Del af Medlemmerne er gaaet, og den anden halve Del venter paa, at jeg skal holde op, indsmugle i Loven ved 2den Behandling. Det finder jeg aldeles urimeligt, særlig naar man erindrer, at man saa tidt hører sige, at det gaar ikke an, naar man har vedtaget Noget ved 2den Behandling, saa senere at ændre det, for det er vægelsindet saaledes at løbe fra det. Jeg nærer for Resten ikke Tvivl om, at den ærede Ordførers Forslag aar igennem; men som Deltager i forskellige Næringsforhold har jeg ønsket at nedlægge Indsigelse imod, at den Slags Ting skulle komme listende ind i andre Klæder end dem, de virkelig have, og jeg vilde sætte megen Pris paa, at Alle, der dele disse Betragtninger, vilde samle sig og stemme imod Forslaget, saa at vi ikke faae videre Tale om den Slags Ting under denne Lovs Behandling. Hvad vi siden skulle tale om, vil jeg ogsaa for mit Bedkommende beholde Frihed til at have min Mening om. Det ærede Udvalgs Flertal vil have sidste Stykke af § 2 ud, men lade første Stykke staa. Jeg skal dog henstille til det ærede Udvalg, om det egentlig er rigtigt. Hvad er det at være funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling? Hvad er det, og hvorledes bestemmes det? En Saadan maa jo ikke antage en Lærling! Det er jo Politimesteren, der faar med det at gjøre, og han kan ikke negte Manden det, saa længe han kun ikke er dømt, men naar Dommen er falden, sag skal han gjøre det. Jeg skal fortælle et Exempel paa, hvad man kan forstaa ved en i den offentlige Mening vanærende Handling. Jeg kjendte 15 brave, hæderlige Mænd, valgte til Sogneraad og Amtsråd o. s. v. De kom for Skade at skrive et Bønnskrift til Hans Majestæt Kongen om at faae deres Præst forflyttet, fordi de mente — ja, de sagde ikke et ondt Ord om Manden — at han ikke passede til Forholdene. Smidlertid fandt Præsten og den høie Dyrighed, at de vare ikke pæne nok, de Ord, de havde brugt. Jeg skal ærlig talt sige, at der kunde være sagt meget strengere